

9 f Øyelysning

SAK, ØYELYSNING Sak til årsmøtet NLBK 31.05.2014

Innsendt av Lena Bo Bjørklund

Forslag

Jeg forslår at NLBKs avlsråd/styre tar tak i og behandler dagens retningslinjer for avl og helse på leonberger, ledd 2 angående øyelysning. Eventuelt setter sammen en komite som skal se på endringer, særlig når det gjelder glaukom og gonioskopi, og at man bør nærme seg øyelysningsrådets anbefalinger.

Min begrunnelse på forslaget

1. - Hentet fra Ellen Bjerkås sin artikkel om glaukom på leonberger.

I perioden 2003 til 2011 ble data fra ni leonbergere med glaukom samlet inn. Syv av disse var tisper. Gjennomsnittsalderen for når diagnosen ble stilt var seks år. Fem av hundene ble affisert bilateralt. Goniodysgenese ble påvist som en fellesnevner hos flere av hundene. Samtlige hunder viste dårlig respons på behandling, og endte opp blinde, enukleerte og/eller ble avlivet. Det ble påvist en høy innavlskoeffisient på hundene i materialet. Denne studien har vist at primært glaukom, mest sannsynlig i sammenheng med goniodysgenese, forekommer hos rasen. Det anbefales at det innføres gonioskopering i forbindelse med øyelysning som et ledd i avlsarbeidet for å bedre forståelsen for problemet og for å kunne arbeide for en sunnere rase på sikt. Gonioskopi er også viktig i forkant av kataraktkirurgi.

Dette skrev Ellen Bjerkås i samarbeid med 3 andre veterinærer, etter å ha gjennomført en undersøkelse i 8 år. Veterinærer fra ulike landsdeler i Norge og avlsrådet til norsk leonberger klubb, ble også involvert i denne undersøkelsen. Ellen Bjerkås er autorisert øyelyser, tidligere leder av the Nordic Eye Examination Committee, tidligere president i the European College of Veterinary Ophthalmologists og tidligere president i the Federation of European Companion Animal Veterinary Associations (FECAVA). Hun er medlem av ECVO Hereditary Eye Diseases Committee og leder av World Small Animal Veterinary Association (WSAVA) Financial Advisory Committee.

2. I 2012 ble det publisert avlsanbefalinger av en gruppe autoriserte attestutstederer for arvelige øyesykdommer. Der skriver de dette om Leonberger:

Sykdom

Utviklingskatarakt, enten som bakre polkatarakt, mer utbredt i linsen, eller fremre Y-sømskatarakt. Initiale forandringer kan også presenteres som diffus opasitet i linsene.

Glaukom

Undersøkelsesrutine

Avlstisper undersøkes før hvert valpekull, hannhunder årlig så lenge de brukes i avl. Øvrige hunder undersøkes i 1, 3 og 7 års alder. Hunden bør gonioskoperes i forbindelse med første undersøkelse.

Avlsanbefaling

Hunder med utviklingskatarakt bør ikke brukes i avl. Hunder med glaukom bør ikke brukes i avl. Pulverulent nukleær katarakt gir forandringer i linsekjernene som ser ut som en ball med «spunnet sukker». Gir ikke synsforstyrrelse. Hunden kan brukes i avl, men to hunder med samme forandringer bør ikke parres.

3. I 2013 kom det en ny avlsanbefaling fra samme gruppe autoriserte attestutstedere for arvelige øyesykdommer. Der skrev de dette om Leonberger;

Sykdom

Utviklingskatarakt, enten som bakre polkatarakt, mer utbredt kortikal katarakt, eller fremre Y-sømskatarakt (ant.sut.l). Initiale forandringer kan også presenteres som diffus opasitet i linsene.

Glaukom

Pulverulent nukleær katarakt gir forandringer i linsekjernene som ser ut som en ball med «spunnet sukker». Gir ikke synsforstyrrelse.

Undersøkelsesrutine

Den første undersøkelsen bør også omfatte gonioskopi

4. Hentet fra NKK, dogweb

I tiden 1.1.2010 til 22.3.2014, er 211 leonbergere blitt øyelyst.

71 stykk har fått en eller annen form for anmerkning.

34 stykk av disse har fått påvist ulike typer katarakt.

9 stykk av disse har fått påvist ulik grad L.Pectinatum abn

I 2010, ble 42 stykk øyelyst. Ingen av de ble tatt gonioskopi på.

I 2011, ble 47 stykk øyelyst. Gonioskopi på 1 hund, 46 ordinær

I 2012, ble 64 stykk øyelyst. Gonioskopi på 7 hunder, 57 ordinær

I 2010, ble 42 stykk øyelyst. Ingen av de ble tatt gonioskopi på.
I 2011, ble 47 stykk øyelyst. Gonioskopi på 1 hund, 46 ordinær
I 2012, ble 64 stykk øyelyst. Gonioskopi på 7 hunder, 57 ordinær
I 2013, ble 44 stykk øyelyst. Gonioskopi på 2 hunder, 42 ordinær
Hittil i 2014, 10 stykk øyelyst. Gonioskopi på 1 hund, 9 ordinær.

5. Dette sier avlsanbefalingene til øyelyserforeningen om funn av L.Pectinatum abn(Glaukom) "Ikke alle hunder som har "unormale" funn bør utelukkes fra avl. Men i og med at det finnes en sammenheng mellom gonioskopifunn og risiko for å få glaukom, og for å bringe anlegget for unormalt avløp videre til avkommet, anbefales at en hund med anmerkning parres mot en hund med normalt gonioskopifunn. Man bør også være forsiktig med å parre hunder fra to linjer hvor glaukom forekommer.

Hunder med glaukom bør ikke brukes i avl.

6. Det står pr dags dato ingenting på klubbens hjemmeside om gonioskopi og risikoen for glaukom på leonberger.

7. Det dukker stadig opp spørsmål fra norske leonberger eier;

- Hvorfor øyelysere på utstilliger anbefaler de å møte opp på en klinikk for å øyelyse, på grunn av at leonbergerene også bør ta gonioskopi.
- Hvorfor klubben ikke har noen som helst informasjon om dette på sin hjemmeside, eller i sine avlsanbefalinger.
- Hvorfor ikke klubben velger å følge øyelyserforeningens avlsanbefalinger.

8. Glaukom er en dødelig og smertefull lidelse og jeg mener at den må komme på klubbens agenda.

Kildehenvisning

<http://oftovet.com/> - Beskrivelse av Ellen Bjerkås

<http://oftovet.com/> - Artikkel: Glaukom hos leonberger, av Ellen Bjerkås

<http://www.vetnett.no/autorisert-øyelyser> - Artikkel: Avlsanbefalinger 2012, av autoriserte attestutstedere for arvelige øyesykdommer

<http://www.vetnett.no/autorisert-øyelyser> -- Artikkel: Revidert avlsanbefalinger 2013, av autoriserte attestutstedere for arvelige øyesykdommer

<http://www.nkk.no> -- Dogweb, oppdateringer fra 2010 -2014 på Leonberger, øyelysning.